

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 09-01-2013

Mødedato Onsdag d. 09. januar 2013 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapetets møte 19.12.12.....	3
Vurdering av om det bør innføres strengere reaksjoner på mobbing og trakassering i Kristiansandss	5
Oversendelsesforslag - vurdering av hvordan rådgivertjenesten i Kristiansandskolen kan styrkes.....	12
Evaluering av politivedtektene paragrafene 3 og 4.....	16
Høring - NOU 2012:15 Politikk for likestilling.....	24
Universitetsbyen Grimstad - høringsuttalelse til Handlingsplan 2013-2016.....	34
Aust - Agder fylkeskommune inn som medeier av Agder kollektivtrafikk as.....	39
Skisse bydelsmelding Mosby.....	45

Punkt 1/13: Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapets møte 19.12.12

Bilag

Møteprotokoll. FORMAN, 19122012 0900, Ordinært møte.

Dato: 19.12.12
Saksnr.: 201200004-102
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
09.01.2013

Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapets møte 19.12.12

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet godkjenner møteprotokoll fra møte 28.11.12

Tor Sommerseth
rådmann

Anne Lise H. Aabø
formannskapssekretær

Trykte vedlegg: Protokoll fra møte 19.12.12

Punkt 2/13: Vurdering av om det bør innføres strengere reaksjoner på mobbing og trakassering i Kristiansandsskolen

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 06.12.2012
Saksnr.: 201208151-6
Arkivkode E: 40
Saksbehandler: Roy Wiken

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
18.12.2012
09.01.2013

Oversendelsesforslag - Vurdering av om det bør innføres strengere reaksjoner på mobbing og trakassering i Kristiansandsskolen

Sammendrag:

Bystyret har i forbindelse med behandlingen av kvalitetsmeldingen bedt administrasjonen vurdere strengere reaksjoner på mobbing og trakassering i Kristiansandsskolen.

Reaksjonsformer i forhold til mobbing og trakassering er regulert av Opplæringsloven og anses som adekvate i forhold til å håndtere denne type problematikk.

På dette grunnlaget vurderes det at reaksjonsformene overfor mobber ikke nødvendigvis må bli strengere. Et problem i de sakene hvor mobbing ikke har blitt stoppet ser ut til å være, at de ikke har vært håndtert i tråd med de føringene lovverket gir og skolenes etablerte rutiner når saken er oppdaget eller meldt. Følges lovverket og de etablerte rutinene er vårt inntrykk at sakene som regel løses av skolene ved hjelp av de reaksjonsmåtene som er tilgjengelige pr. i dag.

Saken er forelagt rådmannen som gir sin tilslutning.

Forslag til vedtak:

1. Saken tas til etterretning

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Roy Wiken
Rådgiver

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: ingen

Bakgrunn for saken :

Bystyret ber om at det vurderes å innføre strengere reaksjoner på mobbing og trakassering i Kristiansandsskolen i sak 201208151

Skolene må forholde seg til gjeldende lovverk når de reagerer overfor mobber i mobbesaker. Dette reguleres av Opplæringsloven. Hvor streng reaksjonen i forhold til mobbing og trakassering blir, vil i så måte avhenge av det handlingsrommet lovverket gir, og hva som er tatt inn som inn som mulige reaksjoner i skolenes ordensreglement.

Lovverket gjenspeiler de verdiene som er forankret i læreplanen Kunnskapsløftet L-06, og som blir beskrevet i læreplanens generelle del. Skolen skal i samarbeid med foreldrene gi elevene en kunnskapsbase til å delta i samfunnet og være rusta til å samhandle med andre på en god måte. Både til nytte for seg selv og samfunnet.

I dette ligger en grunnleggende tro på at alle kan lære seg disse spillereglene med riktig hjelp og støtte. I mobbesaker skal begge parter ivaretas. Mobbeoffer skal få hjelp med de traumene som er påført gjennom mobbingen. Mobber skal forhindres fra å begå ytterligere mobbing, men skal også få hjelp til å slutte å mobbe. Forskning viser at mobbere ofte faller utenfor samfunnet i voksenlivet(UDIR).

Reaksjonsmåtene overfor mobber vil dermed også preges av at man også skal rehabilitere mobber.

Lovgrunnlaget

Opplæringsloven gir skolene rammer for hvordan mobbing skal forebygges og håndteres.

1. § 1-1. Formålet med opplæringa

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

2. Kap 9a i Opplæringsloven

§ 9a-1. Generelle krav

Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9a-3. Det psykososiale miljøet

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

Føyd til med lov 20 des 2002 nr. 112 (i.kr. 1 apr 2003, etter res. 20 des 2002 nr. 1735).

§ 9a-4. Systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane (internkontroll)

Skolen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte. Skoleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet.

3. § 2-9 i Opplæringslover. Ordensreglement og liknande

Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi reglar om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om åtferd, reglar om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og reglar om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast.

Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

4. § 2-10. Bortvising

Kommunen kan fastsetje i ordensreglementet at elevar på årstrinna 8-10 som alvorleg eller fleire gonger bryt reglementet, kan visast bort frå undervisninga i inntil tre dagar, og at elevar på årstrinna 1-7 kan visast bort frå undervisninga for enkelttimar eller for resten av dagen.

Rektor sjølv vedtek bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal ein ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak. Foreldra til elevar på årstrinna 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvising for resten av dagen.

Med mindre kommunen fastset noko anna, kan rektor bestemme at lærarane skal ha mynde til å ta avgjerd om bortvising frå eiga undervisning for ei opplæringsøkt, avgrensa til to klokketimar.

5. Lovgrunnlag § 8-1 i Opplæringsloven

§ 8-1. Skolen

Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

Etter søknad kan eleven takast inn på annan skole enn den eleven soknar til.

Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein elev i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå på etter første leddet. Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak. Når det er nødvendig, kan eleven flyttast til ein skole utanfor kommunen, men ikkje slik at eleven må flytte ut av heimen eller at skoleskyssen blir uforsvarleg lang.

Endra med lover 17 juni 2005 nr. 105 (i.kr. 17 juni 2005, etter res. 17 juni 2005 nr. 660), 25 juni 2010 nr. 49 (i.kr. 1 aug 2010, etter res. 25 juni 2010 nr. 982).

Hva sier veilederen til UDIR i forhold til håndtering av mobbesaker

Arbeid mot mobbing

Veileder for ansatte og ledere i grunnskolen (UDIR)

MAL FOR Å LØSE MOBBESAKER

Følgende mal for å løse mobbesaker har gitt gode resultater. Rektorer og ansatte bør gjennomføre disse punktene.

- 1. Undersøkelser og observasjon for å skaffe informasjon.*
- 2. Samtaler med den som er blitt plaget, for å skaffe informasjon og gi støtte. Husk at en som er blitt mobbet, som regel underdriver.*
- 3. Samtale med foreldrene til den som er plaget.*
- 4. Samtale med den som mobber. Selv om det er flere som mobber, må dere snakke med én om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at mobbingen er uakseptabel og må stoppe umiddelbart. Dere inviterer så til samarbeid for å få slutt på mobbingen, gjør avtaler om hva som skal skje, og setter opp en ny samtale.*
- 5. Samtale med mobbernes foreldre hver for seg. Dersom foreldrene ønsker det, kan dere snakke med flere samtidig. Ikke la foreldrene selv ordne opp i elevgruppa.*
- 6. Enkeltvedtak. Rektor avgjør om det skal fattes enkeltvedtak når dere har oppdaget mobbing. Foreldre kan også be om at skolen gjør noe. Da må rektor treffe et enkeltvedtak.*
- 7. Sanksjoner og dokumentasjon. Sett inn sanksjoner overfor mobbere dersom det er nødvendig. Dere bør dokumentere sanksjonene.*
- 8. Oppfølging. Mobbesituasjonen følges inntil den opphører helt. Alle skal kunne gå på skolen sammen og oppleve sosial tilhørighet og trygghet. Etter en tid kan det være gunstig å ha en samtale mellom den som ble plaget, og mobberne. Ikke gjør dette for tidlig. Husk at det tar tid å komme over alvorlige krenkelser.*
- 9. Søk råd og hjelp om nødvendig. Bruk tilgjengelig ekspertise, PP-tjenesten eller andre ressurspersoner i kommunen. Dere kan også kontakte Statped dersom det lokale apparatet trenger assistanse.*

Veilederen sier videre følgende om hvordan vi bør behandle mobber:

Mobbere trenger hjelp til å utvikle en sosialt akseptabel atferdsmåte. Dere må derfor følge utviklingen, vurdere den enkeltes oppvekstsituasjon og eventuelt be om hjelp fra PP-tjenesten, barnevernet eller andre. Forskning viser at mobbere har vanskelig for å greie seg i livet dersom de ikke blir stoppet på et tidlig tidspunkt og får passende hjelp.

Ordensreglement

Ansvar for å utarbeide ordensreglement er i Kristiansand kommune delegert skolene og skal vedtas i skolens styrer. Ordensreglement jmf. § 2-9 i Opplæringsloven skal synliggjøre mulige reaksjoner ved brudd på ordensreglene, herunder også reaksjoner på mobbing.

§ 2-9

Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi regler om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde regler om åttferd, regler om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og regler om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast. Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

Når ordensreglementet vedtas av skolenes styrer vedtar man samtidig mulige reaksjoner ved brudd på disse reglene. Det innebærer at mobber også har et vern mot krenkelser i forhold til reaksjoner som iverksettes etter mobbing. Reaksjonsmåtene må ligge innenfor det lovverket skisserer.

Aktuelle reaksjoner som kan iverksettes i forhold til elever som mobber og som blir benyttet i Kristiansand:

Nedsatt oppførselskarakter

Involvering av foresatte

Innskrenket frihet

Midlertidig skjerming

Bytte av gruppe/klasse

Tettere oppfølging og hjelp til å endre adferd

Bortvisning som reaksjon, jmf. § 2-10 i Opplæringsloven

Reaksjoner som ikke reguleres av ordensreglementet

Hvis man vurderer skolebytte som konsekvens for mobber i en mobbesak er dette hjemlet i Opplæringslovens § 8 -1. Håndtering av § 8-1 er ikke delegert skolene, men ligger til Oppvekstdirektøren. En slik flytting forutsetter at andre tiltak er prøvd ut.

§8-1

Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein elev i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå på etter første leddet. Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak. Når det er nødvendig, kan eleven flyttast til ein skole utanfor kommunen, men ikkje slik at eleven må flytte ut av heimen eller at skoleskyssen blir uforsvarleg lang.

Denne bestemmelsen har blitt brukt i noen få og helt spesielle situasjoner hvor flere andre tiltak er prøvd ut men ikke har lyktes.

Vurderinger

I vurderingen av et behov for strengere reaksjoner på mobbing og trakassering i Kristiansandsskolen, er det grunn til å stille spørsmål om det er mangel på adekvate reaksjonsformer ovenfor mobbere som er den største utfordringen i kampen om å bekjempe mobbing i Kristiansand.

Revisjonsrapporten «Mobbing i Kristiansandsskolen», legger vekt på andre tiltak enn strengere reaksjoner i sine anbefalinger til Oppvekstdirektøren. De anbefaler at en sentral satsing på læringsmiljøet i større grad bør målstyres. LP satsingen må forankres i skoleledelsen. Fagoppfølgingsmøtene med skolene må gi tydelige føringer for fokus i forhold til forebygging og håndtering av mobbing.

Forventningene og kravene til skolene er gjort tydeligere inneværende år i forhold til håndtering og forebygging av mobbing. Skolene skal rapportere årlig i forhold til praksis knyttet til kap.9a i Opplæringsloven, og dette arbeidet skal også være tema i fagoppfølgingssamtalene. En satsing på forskningsbasert læringsmiljøutvikling er også iverksatt.

Administrasjonen mener derfor at reaksjonsformene overfor mobber ikke nødvendigvis må bli strengere. Et problem i de sakene hvor mobbing ikke har blitt stoppet ser ut til å være, at de ikke har vært håndtert i tråd med de føringene lovverket gir og skolenes etablerte rutiner når saken er oppdaget eller meldt. Følges lovverket og de etablerte rutinene er vårt inntrykk

at sakene som regel løses av skolene ved hjelp av de reaksjonsmåtene som er tilgjengelige pr. i dag.

Oppfølging og kontroll av at skolene håndterer mobbesaker i tråd med lovverk og etablerte rutiner vil dermed bli viktig i tida som kommer.

Det foreligger forslag fra budsjettflertallet ifm handlingsprogrammet 2013-2016 om å innføre felles ordensreglement for skolene i Kristiansand, dette har også betydning for denne saken ved at sanksjonsformer må nedfelles i et slikt felles reglement. I forkant av denne prosessen er det naturlig at oppvekststyret allerede i denne saken signaliserer eventuelle forhold som bør tas inn i et felles ordensreglement.

Punkt 3/13: Oversendelsesforslag - vurdering av hvordan rådgivertjenesten i Kristiansandskolen kan styrkes

Bilag

Saksprotokoll

Administrasjonen vurderer

Dato: 04122012
Saksnr.: 201212283-1
Arkivkode E: A20
Saksbehandler: Bente Hansson

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
18.12.2012

Rådgiverressurs

Sammendrag:

I forbindelse med behandling av kvalitetsmeldingen for grunnskolen i Kristiansand 24/10 2012 (sak 138/12) vedtok Bystyret følgende oversendelsesforslag:
«Bystyret ber administrasjonen vurdere hvordan rådgivertjenesten i Kristiansandskolen kan styrkes».

Administrasjonen har i denne sak vurdert hvordan rådgivertjenesten kan styrkes og ellers belyst tjenesten nærmere. Oppvekstdirektøren ønsker å kompetanseheve rådgiverne innenfor de tilbudsmulighetene og rammene som til enhver tid finnes. Det er viktig at rådgivningen som tilbys elevene, holder et faglig høyt nivå. Det understrekes at høy kvalitet er viktig blant annet for å redusere frafallet fra videregående opplæring

Saken er forelagt rådmannen som gir sin tilslutning.

Forslag til vedtak:

1. Saken tas til etterretning

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Bente Hansson
Rådgiver

Trykte vedlegg:
Utdrag fra Opplæringsloven

Bakgrunn for saken

I forbindelse med behandling av kvalitetsmeldingen for grunnskolen i Kristiansand 24/10 2012 (sak 138/12) vedtok Bystyret følgende oversendelsesforslag:

Rådgiving ble innført i grunnskolen i 1959 og i videregående opplæring i 1969. Det har siden innføringen av elevens rett til rådgiving blitt diskutert blant annet hva som skal være rådgivernes oppgaver og organisering av rådgivningsfunksjonen, hvordan oppnå kvalitetsheving av rådgivningen og hvilke krav til kompetanse som skal stilles til rådgiverne. Dagens diskusjon av rådgiving er derfor en videreføring av en diskusjon som har pågått de siste 50 årene.

Lovgrunnlaget

Opplæringsloven. Paragraf 22-1 om sosialpedagogisk rådgiving

Her fremgår det at sosialpedagogisk rådgiving vil være knyttet til vansker som kan ha betydning for opplæringen. Disse vanskene kan være spesielle faglige vansker, men også personlige og sosiale vansker.

Opplæringsloven. Paragraf 22-2 regulerer elevenes rett til rådgiving om utdannings- og yrkesvalg.

Her fremheves noen særskilte oppgaver som utdannings- og yrkesrådgivningen skal fokusere ekstra på. Det er fremhevet at ved overgangen fra grunnskole til videregående opplæring skal det legges særskilt vekt på hva de ulike studieretningene fører fram til. Informasjon og rådgiving må legges opp slik at eleven gradvis utvikler kunnskap, selvinnsikt og evne til selv å kunne ta avgjørelsen om videre utdanning og fremtidig yrke uten omsyn til tradisjonelle kjønnsroller.

Skoleeier har ansvaret for å oppfylle elevenes rettigheter.

Vurdering

Kapittel 22 i forskrift til opplæringsloven har som formål å presisere hva som ligger i nødvendighetskravet (elevers rett til nødvendig rådgiving) i Opplæringsloven § 9-2. (jfr. trykt vedlegg)

Formålet med utdannings- og yrkesrådgiving er knyttet til bevisstgjøring og å hjelpe eleven til valg av utdanning og yrke og å gi eleven kompetanse til å ta egne valg.

Eleven har en individuell rett til rådgiving – ut fra sitt behov. Den skal legges opp som en gradvis prosess gjennom de 3 årene på ungdomstrinnet. Det er derfor viktig at rådgivningen som tilbys elevene, holder et faglig høyt nivå. Det understrekes at høy kvalitet er viktig blant annet for å redusere frafallet fra videregående opplæring.

Det legges vekt på internt og eksternt samarbeid om utdannings- og yrkesveiledning på skolen. Samarbeid med aktører utenfor skolen som lokalt næringsliv, andre utdanningsnivå eller partnerskapene for karriereveiledning, kan bidra til å styrke og å øke kvaliteten på elevens utdannings- og yrkesveiledning.

Rådgivere i Kristiansandsdistriktet har godt samarbeid på tvers av nivåer. Alle rådgivere i grunn- og videregående skoler deltar på 5 obligatoriske samlinger pr år der innholdet i vesentlig grad er etterutdanning og noe kompetanseheving. Fylket tilbyr i samarbeid med UiA, videreutdanning til sine rådgivere i form av kurs og poenggivende utdanning. Dette etterspørres av grunnskolens rådgivere. De fleste rådgivere i Kristiansand kommune har relevant utdanning, men et samfunn i rask utvikling med et økende behov for høyere utdanning på mange felt, setter store krav til en rådgiver. Mange har tatt veiledning som fag og prøver å tilegne seg den arbeidslivkunnskap som profesjonen forventes å ha. Men her er det behov for både etter- og videreutdanning, spesielt for nye rådgivere.

Rådgiverstillingen er en funksjonsstilling.

Hver ungdomsskole har en sosialfaglig rådgiver og en yrkesfaglig rådgiver. I noen tilfeller bekles disse av samme person.

Fra håndboka KS/utdanningsforbundet siteres:

Sosiallærer/rådgiver i ordinær grunnskole – På den enkelte skole avsettes minimum 38 årsrammetimer (45min-timer) pr påbegynt 25 elever+ 5% av et årsverk til lærere som utfører sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning på ungdomstrinnet

Dette er en sentral særavtale som alle skoleeiere må forholde seg til

Antall elever pr rådgiver i Kristiansand: 523, i Vest-Agder: 492 og nasjonalt: 545

I Kristiansand har vi 13 rådgivere. Rådgiver ved Internasjonal skole og privatskoler er ikke regnet med. Av disse er det 4-5 som ikke har full rådgiverkompetanse (anbefalt formell kompetanse – se vedlegg). UiA gir i perioder relevant utdanning helt opp til masternivå som kan søkes og delta på, men det koster tid og ressurser.

Tidsressursen til rådgivere ble i en NOU fra 2008 – Karlsenutvalget, foreslått doblet i henhold til hva som forventes av rådgiver, men ble ikke tatt inn i noen lovgivning. En slik økning er ikke mulig å gjennomføre innenfor dagens rammer, men NOU-en synliggjør den prioriteringen rådgiver til en hver tid må gjøre.

I Sintefs undersøkelse (på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet 2009-10) skisseres det en ny rådgiverrolle. Denne rollen har større vekt på systemrettet arbeid, inkluderer flere aktører ved skolen og har færre oppgaver direkte rettet mot elever. Forskriftsendringene og anbefalte kompetansekrav (se vedlegg) oppfattes som en klar forbedring av rådgivertjenesten.

Rådgiveroppgaven er svært sammensatt. Men rådgiverne mener at dagens ressurser til rådgiving er for små til å gi elevene den kvaliteten på tjenesten som de har krav på.

Grunnskolen i Kristiansand har egen koordinator for rådgiverne som bistår i samarbeidet med næringslivet og legger til rette for arbeidsuker og bedriftsbesøk for alle elever i ungdomsskolen. Overgang til videregående skole er et fokusområde. I faget Utdanningsvalg – 113 timer over 3 år, er formålet å binde grunnskole og videregående skole bedre sammen. Kjennskap til programfagene i videregående skole er en stor del av innholdet. En spørreundersøkelse blant alle elever på 10.trinn (Risk-detektoren) er også med på å avdekke mulige frafalls-elever i overgangen til videregående skole. Her er rådgiverne sentrale i gjennomføringen. Elevene får spørsmål om bakgrunn, holdninger til skolearbeid og hva de gjør på fritida.

Det arbeides kontinuerlig med å bedre overgangen til videregående skoler.

Rådgivertjenesten er under press fra mange hold. Bedrifter, opplæringskontor og videregående skoler krever mye samarbeid og organisering. Krav til ny kunnskap og kompetanse vil bare øke i årene fremover. Andel rådgivere uten formell rådgiverutdanning er større på landsbasis enn i Kristiansand kommune, men vi har noen nye rådgivere som trenger denne kompetansen. Behovet for etterutdanning blant hele rådgiverkorpset er stort og vil øke.

Oppvekstdirektøren ønsker å kompetanseheve rådgiverne innenfor de tilbudsmulighetene og rammene som til enhver tid finnes og mener det ikke vil være naturlig å øke tidsressursen til rådgiverne utover det som ligger i avtaleverket.

Punkt 4/13: Evaluering av politivedtektene paragrafene 3 og 4.

Bilag

Saksprotokoll

Regler for torv og gågateområde

Dato: 7.12.2012
Saksnr.: 201003105-35
Arkivkode E: X30 &00
Saksbehandler: Raimond Oseland

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
09.01.2013
16.01.2013

Evaluering av endring i politivedtektene, § 3 og 4.

Sammendrag:

I forbindelse med bystyrets behandling av endring i politivedtektene, § 3 og 4, ble det også vedtatt å evaluere endringen 18 måneder etter politidirektoratets stadfestelse. Saken gjelder gatesalg og innsamling av penger, hvor hensikten var å begrense pågående og aggressive salgsmetoder og innsamling av penger.

21 instanser fikk tilstendt spørreskjema. **Tilbakemeldinger fra de som svarte tyder på at endringen ikke har ført til målbare resultater.** Det er uansett vanskelig å lage en undersøkelse som sier at endringen i politivedtekter har gitt konkrete og målbare effekter. Tilsvarende er det også vanskelig å forutsi hvordan utviklingen ville blitt uten denne endringen.

Salg i det offentlige rom bør reguleres slik at publikum ikke utsettes for aggressive salgsmetoder all den tid en slik pågåenhet har betydning for trivsel og gleden ved å ferdes i byen. Politivedtektenes ordensregler bør håndheves strengt slik at selgere skal søke om dispensasjon for salg utenfor torv og gågateområdet. Når det gjelder § 4 ønsker politiet å opprettholde ordningen med at alle som skal samle inn penger skal registrere seg i politivakta.

Forslag til vedtak:

1. Endringene i politivedtektenes §§ 3 og 4 opprettholdes.
2. Ved salg utenfor torv og gågateområdene skal det søkes om dispensasjon fra politivedtektenes §4. Berørte selgere informeres om gjeldende politivedtekter og hvem som behandler søknader om gatesalg.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg: Reglement for gågate- og torvområdene

Utrykte vedlegg: Innsendte spørreskjema

Bakgrunn for saken :

Bystyret i Kristiansand vedtok den 15.9.2010 endring i politivedtektens § 3 og 4. som omhandler ro og orden på offentlig sted og sang, musikk, reklame med mer. Politidirektoratet stadfester endringen i brev til Fylkesmannen, datert 23.3. 2011.

Det ble gjort vedtak om evaluering av ordningen 18 mnd etter stadfestelse.

Bakgrunnen for endringen var at Kristiansand, i likhet med mange andre norske byer, har opplevd en økning av antall mennesker som driver gatesalg og innsamling av penger til seg selv. Mange av disse kommer fra øst-Europa, hovedsaklig fra Romania. Tidligere var denne form for innsamling definert som tigging og forbudt ved lov, men dette forbudet er opphevd og Regjeringen har meldt at man ikke vil fremme forslag om å forby tigging igjen.

Flere norske kommuner har forsøkt å begrense tigging, spesielt aggressiv og pågående tigging som mange opplever som ubehagelig og kanskje truende, ved å endre politivedtektene slik at man har hjemmel for å registrere alle som forsøker å samle inn penger eller drive gatesalg på offentlig sted.

Endringen som ble vedtatt av bystyret i § 3 er følgende (endringsteksten er uthevet):

§ 3 Ro og orden på offentlig sted

På eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted må ingen delta i oppløp, sammenstimling, støy eller bråk som forstyrrer den alminnelige orden eller ferdsel.

Samles mange mennesker ved inngangen til forsamlingslokale, sports plass, utsalgssted, holdeplass eller lignende skal de stille seg i kø og for øvrig rette seg etter de pålegg som politiet eller arrangøren gir for å opprettholde den alminnelige orden eller regulere ferdselen.

På offentlig sted er det forbudt uten kommunens tillatelse å søke erverv ved omsetning av varer. Omsetning må eventuelt bare foregå på anvist sted.

Endringen av §4 er følgende (endringsteksten er uthevet)

§ 4 Sang og musikk, reklame m.m.

Den som på eller ut mot offentlig sted vil framføre sang eller musikk, stille til oppvisning eller framvisning eller gjøre bruk av høyttaler, må sende melding til politiet.

Det samme gjelder den som på eller i nærheten av offentlig sted ønsker å foreta innsamling av penger, dele ut eller spre opprop, annonser, reklame eller lignende eller gjøre bruk av gående, kjørende eller flygende reklame. Unntatt fra dette er direkte overlevering av enkelt eksemplar av trykksaker fra hånd til hånd.

Endringene har som konsekvens at offentlige myndigheter får bedre oversikt over hvem som driver gatesalg og samler inn penger. Spørsmålet er om en slik registrering eller søknadsprosess har hatt den ønskede effekt som å redusere pågående og aggressive tigging og gatesalg. En forutsetning for at endringene i vedtektene skal ha en effekt, er at de gjøres kjent og at endringene håndheves på en eller annen måte.

Når det gjelder gatesalg hadde parkeringsselskapet ansvar for å behandle søknader for salg med mer i torvområdet og gågateområdene. Det vil si at kommunen før formalisering i selve politivedtektene hadde en praksis som regulerte gatesalg i avgrensede områder. Sommeren 2012 ble saksbehandlingen overført fra parkeringsselskapet til den nyopprettede stillingen som arrangementskoordinator. Reglementet for disse områdene følger som trykt vedlegg.

Med bakgrunn i tidligere erfaringer, blant annet noen organisasjoner som drev pågående salg på andre områder enn torv og gågate, bør politivedtektenes ordensregler tolkes strengt. De som ønsker å drive gatesalg andre steder enn det som er oppgitt i reglementet, må derfor søke om dispensasjon. Arrangementskoordinator bør være saksbehandler for disse søknadene.

Ved endringen av §4 var politiet tydelige på at man var positiv til denne, og ønsket at de som skulle samle inn penger måtte registrere seg i politivakta. Politiet har også tatt ansvar for håndhevelse av §4 og er derfor en viktig informant i denne evalueringen. Politiet har i tillegg til å registrere innsamling/tigging av penger, også foretatt stikk-kontroller. Erfaringen viser at de fleste har registrert seg.

På spørsmål om annen kriminell aktivitet har gått ned, svarer politiet:

-Anmeldelsesstatistikken viser ingen signifikant nedgang innen kriminalitetstyper som har vært knyttet til tiggere.

-Kriminalstatistikken viser at det totalt sett har vært en liten nedgang i registrert kriminalitet i Kr.sand det siste året. Pr. 1.12.12 var nedgangen på 2,2%. Nedgangen skyldes i hovedsak færre narkotikasaker og færre skadeverk. Voldskriminaliteten i Kr.sand er på samme nivå som i 2011. Naskerier og grove tyverier har imidlertid økt en del det siste året, men uten at noen av disse endringene sees i sammenheng med antallet tiggere i byen.

Om evalueringsmetoder

Bystyret ønsker en evaluering som går på effekten av et tiltak, dvs. hvilken effekt **endring** av politivedtektene har på tiggernes atferd (aggressiv tigging). Slike effekter er vanskelig å måle i et åpent samfunn hvor enkeltindividers handlinger påvirkes av mange forhold. I dette tilfellet kan man i teorien tenke seg at evalueringen er rettet mot de som samler inn penger og driver gatesalg for å sjekke ut om tiggingen har endret karakter fra aggressiv til defensiv. Gjennomføring av en slik undersøkelse lar seg ikke realisere da undersøkelsesmetodene reiser både praktiske og etiske problemstillinger.

En annen metode er å gjennomføre en større representativ undersøkelse blant byens befolkning (som berørte) hvor temaet er om de som ferdes i byen har registrert en endring. Ideelt sett bør man da stille samme type spørsmål før og etter iverksettelse av tiltak, slik at eventuell endring i målingen skal kunne tilbakeføres til iverksettelsen av tiltak. En eventuell endring vil reise nye spørsmål med tanke på kausalitet mellom tiltak og målt endring. Spørsmålet er hva som kan forklare eventuell endring. Er det tiltaket i seg selv, eller kan det tenkes andre forklaringer. Er det en logisk forklaring at politivedtekter i Kristiansand har en effekt på tilreisende tiggernes atferd? Eller er det mer nærliggende å tenke seg at byens befolkning er blitt mer vant til tigging og pågåenhet? Det kan også ha skjedd andre ting i samfunnet som ikke har noe med vedtektenes endring å gjøre, men som kan påvirke både tiggernes atferd. Vi vet at det er mennesker som har snakket med tiggerne om hvordan de bør opptre.

Det er også vanskelig å lage allmengyldige definisjoner for "aggressiv tigging". Opplevelse av aggressivitet er i høyeste grad en individuell og følelsesmessig erfaring, slik at spørsmål om dette vil i større grad måle folks følelser enn hva som faktisk skjer. Opplevelse av omfang og aggressivitet blir

derfor vanskelig å måle objektivt. Påvisning av kausalitet mellom faktorene endring av vedtekter og endret atferd er i denne saken en umulig oppgave.

Spørsmålet er derfor om registreringen i politivakta har ført til at tiggere er mer tilbakeholdne siden de vet at politiet har informasjon, eventuelt om de med mer uærlige hensikter holder seg unna byen på grunn av registreringsplikten. Det nærmeste vi kommer en evaluering må derfor bygge på høringsinstansenes erfaringer og observasjoner, spesielt politiets erfaringer.

Innsamling av data til evaluering

Ved endring av politivedtektene ble det gjennomført en høringsrunde. Atten instanser med ulikt ståsted fikk tilsendt endringsforslagene til uttalelse i 2010. Åtte svarte. Vi spurte høringsinstansene om hva de mente om endringen, dvs. om den ville ha de tilsiktete effekter, men også om endringen ville ha utilsiktede effekter. Innskjerpelsene kunne blant annet medføre negative effekter på personer, foreninger og lag som selger varer eller samler inn midler.

For å få bakgrunnsmateriale til denne evalueringen har vi sendt et spørreskjema til de samme høringsinstansene som ble benyttet i 2010, pluss ytterligere tre. Skjemaet inneholder 10 spørsmål, men respondenten kan avstå fra å svare på spørsmål som ikke er relevante for den virksomheten de svarer på vegne av. Svarene må basere seg på erfaringer, observasjoner og tilbakemeldinger. For politiet vil det også gå på den konkrete erfaringen man har som håndhever av §4.

Tilbakemeldinger

Følgende 11 instanser har svart på undersøkelsen:

Politiet

Parkeringsselskapet

Vaktselskapet 4GS

Frelsesarmeen

Stiftelsen Shalam

Helse- og sosialdirektøren

Teknisk direktør ved arrangementskoordinator

Rådet for funksjonshemmede

Natteravnene

Idrettsrådet

Eldrerådet

Med et så lite utvalg gir det ikke mening å lage statistikk. Svarene spriker og den tydeligste tendensen er at endring av vedtektene ikke har hatt noen effekt, verken på tigging generelt, eller aggressiv tigging spesielt. Et par respondenter mener at den aggressive tiggingen er redusert, tre mener den er som før mens 3 mener den har økt. Svarene tyder heller ikke på at endringen har hatt utilsiktede virkninger, ei heller negativ effekt for innsamling av penger eller salg til inntekt for veldedige formål. Kort sagt er det lite som tyder på at endring av vedtektene har hatt effekt etter 18 måneder.

Åpne spørsmål med kommentarer

Det har vært anledning til å gi kommentarer til de spørsmålene. Noen av kommentarene er gjengitt nedenfor i tilknytning til spørsmålene som ble benyttet i evalueringsskjemaet.

1. Hvordan opplever høringsinstansen at omfanget av tigging generelt er blitt etter endring av politivedtektene (sett et kryss ved siden av det alternativet som velges)

Politiet: Politiet opplever ikke at omfanget av tigging har endret seg etter at politivedtektene ble endret. De sporadiske tellingene som politiet har foretatt viser at antallet utenlandske tiggere har holdt seg forholdsvis stabilt de siste 2-3 årene. Selv om antallet tiggere varierer noe i takt med årstidene, har sporadiske tellinger vist et omfang som ikke har utviklet seg markert i noen retning. Politiet har ingen oversikt som viser endring i antallet norske statsborgere som tigger.

2. Hvordan opplever høringsinstansen omfanget av den pågående og aggressive tiggingen etter endring av politivedtektene.

Politiet: Antallet henvendelser til politiet om pågående og aggressiv tigging synes ikke å ha endret seg. Politiet fører ikke noen spesifikk statistikk relatert til pågående og aggressiv tigging. Klagene til politiet blir i all hovedsak protokollert i operative logger, mens noen klager fanges opp i tilknytning til inngitte anmeldelser, og noen personer informerer politipatruljer eller andre politiansatte om forhold som ikke nødvendigvis får noen direkte oppfølging, eller som medfører verifiserbar registrering.

3. Hva mener høringsinstansen om antall gateselgere etter endring av politivedtektene?

Politiet: Politiet besitter ikke dokumentasjon som kan si noe om antallet gateselgere har endret seg etter endringen av politivedtektene.

4. Mener høringsinstansen at endring av politivedtektene har hatt utilsiktede virkninger?

Politiet: Politiet kan ikke se at endringene i politivedtektene har fått noen virkninger som ikke var forutsett.

5. Ved endring av §3 ble det presisert at endringen ikke bare skulle berøre utenlandske statsborgere, men også norske statsborgere samt foreninger og lag som ønsket å selge varer på offentlig sted. Mener høringsinstansen denne endringen har hatt negative konsekvenser for salg til inntekt for veldedige formål og frivillige organisasjoner.

Politiet: Politiet har ikke opplysninger som gjør oss i stand til å si noe sikkert om endringen har fått negative konsekvenser for salg til inntekt for veldedige formål og frivillige organisasjoner. Alle som har forespurt politiet om tillatelse til slik pengeinnsamling har fått et positivt svar.

Frelsesarmeen: For vårt vedkommende (som både driver innsamling og salg av blad) har det ikke vært negative konsekvenser.

Natteravnene: I utgangspunktet er det vanskelig for natteravnere å vite stort om virkningene for eksempel frivillige organisasjoners virksomhet på gata eller for eksempel en afrikansk students mulighet til å finansiere sine studier ved smykkesalg i Markens. Natteravnene flyr om natta, salg skjer fortrinnsvis på dagtid. Imidlertid er det en oppfatning blant ravnere som er ute mye, at romfolks tigging fortsatt er så massiv og tar så mye plass, at de fortrenger andre.

Idrettsrådet: Vi har ikke mottatt henvendelse fra klubber som har beskrevet dette som et problem.

6. Hvilke konsekvenser mener høringsinstansen at endringen har hatt for mennesker som ferdes i sentrum?

Politiet: Politiet kan ikke se at endringen av politivedtektene har fått nevneverdige konsekvenser for mennesker som ferdes i sentrum, annet enn økt bevissthet om hva som er lovlig tigging, og hva som går under betegnelsen aggressiv tigging og ulovlig atferd.

Helse- og sosialdirektøren: Vi har ingen sikker viten om dette, men vi tror ikke dette har ført til endringer for mennesker som ferdes i sentrum.

Kristiansand eldreråd: Endringen har sannsynligvis begrenset antall aggressive tiggere på dagtid.

Natteravnene: Natteravnere som er ute ofte, har ikke sett noe positivt i det hele etter 23.02.2011, snarere at tigginga har økt i omfang og at aggressiviteten er akkurat som før.

Parkeringsselskapet: Eldre er redde for de pågående, aggressive.

7. Hvilke konsekvenser mener høringsinstansen at endringen har hatt for de som samler inn penger generelt?

Politiet: Politiet har erfart at det store flertallet av utenlandske tiggere forholder seg til den pålagte registreringen, så snart de blir gjort kjent med innholdet i politivedtektene.

8. Mener høringsinstansen at endringen har bidratt til å legitimere en negativ holdning til tiggere fra andre land?

Politiet: Politiet vet ikke om endringen av politivedtektene har bidratt til å legitimere en negativ holdning til tiggere fra andre land.

Helse- og sosialdirektøren: Vi tror at diskusjon om dette fenomenet fører til en polarisering. Diskusjonen bygger opp under sterkere engasjement begge veier.

Natteravnene: Natteravnene registrerer stadig samme frustrasjon som før over aggressiv tilstedeværelse av tiggere og blomsterselgere på kvelds- og nattestid. Fulle folk blir fotfulgt gjennom gatene, og de er særlig aktive når deres «offer» skal ta ut penger i minibanker. Det er ofte kvinner som gjør jobben, mens menn på sykkel aldri er lenger unna, enn at de er raskt på pletten og plukker opp fangsten og forsvinner.

Parkeringsselskapet: Det har vært en negativ holdning til tiggerne fra starten av. Endringen har ikke forandret.

9. Endring av vedtektene skal være ikke-diskriminerende i forhold til etnisk bakgrunn. Mener høringsinstansen at dette er ivaretatt?

Politiet: Endringen av politivedtektene skal være ikke-diskriminerende i forhold til etnisk bakgrunn. Nevnte forutsetning forsøkes ivaretatt av politiet når vi er i kontakt med tiggere, men det er nok variabelt hvordan dette oppleves av tiggerne selv, og av andre.

10. Uavhengig av endring i politivedtektene: Hvilke konsekvenser har tigging og gatesalg generelt for byens befolkning og handelsstand?

Helse og sosialdirektøren: Tigging og gatesalg er to forskjellige ting. Gatesalg er en del av bybildet, mens tigging i dette omfanget stiller oss overfor personlige og etiske dilemmaer. Disse dilemmaene møter også helse- og sosialsektoren som offentlig instans.

Kristiansand eldreråd: Tigging medfører sjikanering av eldre personer. Enten tiggerne er registrert eller ikke er de meget pågående – spesielt overfor eldre damer. I Markensgate sitter det en tigger på hvert gatehjørne. Unge tiggere av begge kjønn går rundt og maser. For eldre personer er hyggen med en spasertur helt ødelagt.

Gatesalg er mer begrenset og går mest utover handelsstanden.

Frelsesarmeen: Det oppleves ikke som hyggelig, men det er heller ikke en hyggelig tanke at noen er så fattige i Norge. Frelsesarmeens holdning er at tiggere bør få hjelp i sitt hjemland.

Shalam: Vårt inntrykk er at mye av tiggingen har vært organisert. Vi har valgt å stenge dørene på vår gratis matutdeling, da varene de fikk ble solgt i Wergelandsparken. Få av de «gutta» som er fra byen har noe positivt forhold til tiggerne.

Parkeringsselskapet: Tiggerene er negativt, gateselgerne er positivt for miljø i byen. For tiggerne bør de ha et mer begrenset område hvor de kan tigge.

Konklusjon:

Til tross for at evalueringen viser at politivedtektenes endring ikke har en målbar effekt i forhold til aggressiv tigging og gatesalg, er det argumenter som taler for å opprettholde endringene i politivedktene.

På grunnlag av politiets tilbakemelding opprettholdes endringen i §4 og innarbeidet praksis med at alle som samler inn penger må henvende seg i politivakta.

Når det gjelder §3 bør kommunen opprettholde reglementet for torv- og gågateområdet slik at utendørssalg skal skje på anviste plasser innenfor det området som er oppgitt. Ved salg utenfor disse definerte områdene må selgere søke om dispensasjon fra §3. En forutsetning for gatesalg er at den ikke skal være aggressiv og påtrengende. Kommunens arrangementskoordinator bør være saksbehandler og utøve en skjønnsmessig kontroll innenfor de ressurser som er tillagt stillingen. Arrangementskoordinator bør i løpet av våren 2015 gjennomføre en evaluering basert på erfaringer og statistikk.

Forslag til vedtak:

1. Endringene i politivedtektenes §§ 3 og 4 opprettholdes.
2. Ved salg utenfor torv og gågateområdene skal det søkes om dispensasjon fra politivedtektenes §4. Berørte selgere informeres om gjeldende politivedtekter og hvem som behandler søknader om gatesalg.

Punkt 5/13: Høring - NOU 2012:15 Politikk for likestilling

Dato: 19.12.12
Saksnr.: 201115391-7
Arkivkode E: 006
Saksbehandler: Toril Hogstad

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
09.01.2013

Høring - NOU 2012:15 Politikk for likestilling

Sammendrag:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har sendt på høring NOU 2012:15 *Politikk for likestilling*. Utredningen er avgitt til BLD av Likestillingsutvalget. Målet med utredningen er å legge grunnlaget for en helhetlig og kunnskapsbasert likestillingspolitikk for fremtiden.

Utvalget har gjennomgått likestillingsstatus på sentrale samfunnsområder, og på bakgrunn av dette presenteres reformforslagene. Kristiansand kommune ønsker å uttale seg om enkelte av forslagene. Lovverket, avtaler mellom arbeidslivets parter samt internasjonale konvensjoner Norge og Kristiansand har tiltrådt, forplikter kommunen til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling og mot diskriminering. Disse er lagt til grunn for kommunens høringsuttalelse. I tillegg er Kristiansand kommunes vedtatte strategidokument for likestilling samt en vurdering av om forslaget vil kunne være til nytte for likestillingsarbeidet i kommunesektoren lagt til grunn.

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om ny bestemmelse i valgloven og et landsdekkende program for bredde i folkestyret.

Kommunen støtter utvalgets forslag om et program for frie utdanningsvalg og en trepartsavtale for likestilling.

Kommunen støtter forslaget om å innføre rett til omsorgspenger i 10 dager ved omsorg for nære pårørende tilsvarende omsorgspenger ved barns sykdom, slik at det blir enklere å kombinere arbeidsliv og familieliv i ulike livsfaser.

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om lovfesting av overgrepsmottak og om at det etableres trygge botilbud for ofre for menneskehandel flere steder i landet.

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om at det igangsettes en egen, landsdekkende og tiårig, programsatsing for forebygging og bekjempelse av seksuell trakassering i skolen. Kommunen støtter også forslaget om å ta inn seksuell trakassering i opplistingen i opplæringsloven § 9 a-3 over forpliktelser skolen har til å følge opp og bekjempe ulike typer mobbing.

Forslag til vedtak:

Formannskapet gir sin tilslutning til fremlagte forslag til høringsuttalelse til NOU 2012:15 Politikk for likestilling.

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Fung. organisasjonsdirektør

Trykt vedlegg:
Ingen

Utrykte vedlegg:

NOU 2012:15, Politikk for likestilling

<http://www.regjeringen.no/pages/38055324/PDFS/NOU201220120015000DDDPDFS.pdf>

Høringsbrev fra Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bl/dok/hoyringar/hoeringsdok/2012/nou-201215-politikk-for-likestilling/horingsbrev.html?id=705200>

Strategidokument for likestilling i Kristiansand kommune, «Likestilling er lønnsomt og rettferdig», vedtatt i Kommunalutvalget 29. april 2003.

http://intranett/Documents/_Organisasjon/PERSONAL/Personalh%c3%a5ndbok/Likestilling%20-%20Strategidokument.pdf

«Det europeiske charter for likestilling mellom kvinner og menn i lokalsamfunnet»

http://www.ccre.org/docs/charte_egalite_no.pdf . Tilslutning vedtatt i Kommunalutvalget, 6.01.2009

Lov om likestilling mellom kjønnene (Likestillingsloven) <http://www.lovdatab.no/all/nl-19780609-045.html>

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv (diskrimineringsloven) <http://www.lovdatab.no/all/nl-20050603-033.html>

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) <http://www.lovdatab.no/all/nl-20080620-042.html>

Bakgrunn for saken :

Høringsuttalelse til NOU 2012:15 Politikk for likestilling.

1 Bakgrunn

Kristiansand kommune har fått til høring NOU 2012:15, Politikk for likestilling. I brev av 12.10.2012 ber Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) bl.a. alle landets kommuner uttale seg om anbefalingene i utredningen innen 17. januar 2013.

Utredningen er avgitt til BLD av Likestillingsutvalget. Likestillingsutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 12. februar 2010 for å legge grunnlaget for en helhetlig og kunnskapsbasert likestillingspolitikk for fremtiden. «Likestilling» skal i utredningen forstås som likestilling mellom kjønnene. Utvalget hadde i oppdrag å se på likestilling i et flerdimensjonalt perspektiv, dvs i sammenheng med livsløp, klasse og etnisitet.

Utvalget overleverte sin første utredning, «Struktur for likestilling», i november 2011, og 25. september 2012 leverte utvalget sin andre utredning, «Politikk for likestilling».

Kristiansand kommune ønsker å uttale seg om noen av anbefalingene i utredningen «Politikk for likestilling». Kommunens anbefalinger er i tråd med kommunens vedtatte strategi for likestilling, og ses i sammenheng med kommunens oppgaver og regionens utfordringer som dokumentert i utredningen.

2 Om utredningen

2.1 Generelt

Utvalget redegjør i del I og II for hvilket perspektiv, idégrunnlag og forståelse av flerdimensjonal likestillingspolitikk som ligger til grunn for utredningen. I del III gjennomgås likestillingsstatus på en rekke samfunnsområder, og på bakgrunn av denne dokumentasjonen fremmes, i del IV, utvalgets reformforslag.

2.2 Perspektiv, idégrunnlag og forståelse

Utvalget mener at likestilling grunnleggende sett er et spørsmål om rettferdighet, og dette perspektivet ligger til grunn for utredningen. Et likestilt og rettferdig samfunn er «...et samfunn der alle borgere deltar på like vilkår, og kjønn, klassebakgrunn, etnisitet, hvor man befinner seg i livsløpet og andre forhold som er utenfor den enkeltes kontroll ikke forringer vedkommendes levekår og livsmuligheter.»

Utvalget mener at likestillingspolitikken bør ta utgangspunkt i prinsippet om samfunnsdeltakelse på like vilkår.

Samfunnsdeltakelse omfatter deltakelse i utdanning, arbeidsliv og politikk, men også i familieliv og sivilsamfunn, herunder tros- og livssynsbaserte aktiviteter.

Utvalgets analyser og anbefalinger har et flerdimensjonalt perspektiv, noe som innebærer at det ser på hvordan kategorier som kjønn, livsløp, etnisitet og klasse virker sammen og påvirker folks livssjanser.

2.3 Likestillingsstatus

Likestillingsutvalget redegjør i utredningen likestillingsstatusen på områdene *demokrati, utdanning, kjønnsdelt arbeidsmarked, arbeidstid og arbeidsmiljø, økonomiske forskjeller, regionale variasjoner, omsorg, oppslutning om likestilling, trakassering og vold og rettslig trygghet*.

Nedenfor gis et meget kort sammendrag av utvalgets funn.

2.3.1 Demokrati

Utvalget har sett på status med hensyn til *politisk deltakelse i folkevalgte forsamlinger*, og finner skjevheter med hensyn til kjønn, alder og etnisitet. I *medieoffentligheten* er status at etniske minoriteter og kvinner er underrepresentert. Når det gjelder *organisasjonslivet* finner utvalget at etniske minoriteter er underrepresentert som medlemmer i organisasjoner, men ikke i frivillig arbeid, og at det på toppledernivå i organisasjonslivet er skjevheter både med hensyn til kjønn og etnisitet.

2.3.2 Utdanning

Utvalget finner tre hovedutfordringer som er til hinder for likestilt utdanning. Den første er *ulikheter i læringssituasjonen*. Forskning viser at det i barnehagesektoren og skoleverket skjer ulik behandling av gutter og jenter, noe som i neste omgang kan reprodusere stereotypier og tradisjonelle kjønnsrollemønstre. Barnehage- og skoleverket har klare målsettinger om likestilling, men disse viser seg vanskelige å etterleve i hverdagen.

Den andre hovedutfordringen er *frafall og kjønntypiske utdanningsvalg*. Utvalget viser til at om lag 30 prosent av de som begynner på videregående skole ikke fullfører, og at flere gutter enn jenter faller fra. Når det gjelder kjønnsdelte utdanningsvalg, ser vi dette særlig i yrkesfagene, og spesielt innen informasjons- og datafag, elektro- og maskinfag, sykepleie, førskolelærer og pedagogikk. Hvilken utdanning ungdom velger, henger også sammen med foreldrenes utdanningsvalg. Siden 80-tallet har det vært flertall av jenter innenfor høyere utdanning i Norge.

Den tredje hovedutfordringen når det gjelder utdanning, er *overgang fra skole til jobb*. De som faller fra i videregående skole har vanskeligere for å få jobb, og jentene som faller fra har større problemer enn guttene. Flere studier konkluderer med at unge med innvandrerbakgrunn har spesielle problemer med denne overgangen, og at de diskrimineres på arbeidsmarkedet.

2.3.3 Lønnsarbeid

Lønnsarbeid gir mulighet til å råde over eget liv, økonomisk uavhengighet og tilgang på makt. Hovedutfordringene her er: Et *kjønnsdelt arbeidsmarked*, med både horisontal og vertikal segregering: Kvinner og menn velger ulike typer yrker, og er ulikt representert i ledelsesposisjoner. En annen hovedutfordring er *arbeidstid og arbeidsmiljø*. Spesielt nevnes ulike former for deltidsarbeid: Innenfor alle kategorier deltid er kvinner, særlig med kort utdanning, og menn med etnisk minoritetsbakgrunn, overrepresentert. Det samme gjelder midlertidige ansettelser. Ofte har yrker med kvinnedominans et mer belastende arbeidsmiljø, med mindre fleksibilitet og mindre kontroll over egen arbeidssituasjon og arbeidsbelastning enn andre yrker. Kvinner har høyere sykefravær enn menn.

2.3.4 Økonomiske forskjeller

Utvalget peker på at likestillingsutfordringene i utdanning og arbeidsmarked bidrar til forskjeller i lønn og samlet inntekt. Å ha lavinntekt henger sammen med kjønn og med innvandrerbakgrunn.

2.3.5 Regionale variasjoner

Når det gjelder regionale variasjoner, bygger utvalget på Statistisk sentralbyrås (SSB) indeks for kjønnslikestilling. Denne viser at det er ulikheter mellom regioner og i forhold til kommunetype når det gjelder grad av likestilling på mange indikatorer. Generelt vises det til at industri- og primærnæringskommuner skårer lavt på mange av likestillingsindikatorene, mens det å ha mange ansatte i tjenesteyting spiller positivt inn. Og - hvilket næringsgrunnlag en kommune er preget av, henger sammen med historiske tradisjoner og geografiske betingelser.

Agderfylkene og Rogaland ses på samlet – som en region - og i denne regionen er det stikkordsmessig gjort følgende funn:

- Regionen har få kommuner med hovednæring tjenesteyting

- Utdanningsnivået er noe lavere enn landsgjennomsnittet
- Den har lavest kvinneandel i kommunestyrene
- Den har en forholdsvis lav andel barn i barnehager
- I arbeidsstyrken har menn noe høyere deltakelse og kvinner noe lavere enn gjennomsnittet, det vil si at dette er regionen med størst forskjell mellom kvinner og menn med hensyn til deltakelse
- Regionen har en særlig høy andel kvinner i deltidsjobb, og en særlig lav andel menn, det vil si at det her er særlig store forskjeller mellom kvinner og menn
- Dette er regionen med størst forskjell mellom menns og kvinners inntektsnivå
- Kvinneandelen blant ledere ligger lavest av alle regioner
- Offentlig sektor er mer kvinnedominert enn i de andre regionene
- Menn tar ut fedrekvote i samme grad som landsgjennomsnittet

2.3.6 Omsorg

På bakgrunn av et mål om yrkesdeltakelse for flest mulig er det i Norge en sterk investering i offentlige velferds- og omsorgsordninger, og det finnes fleksible ordninger i arbeidslivet. Utredningen viser at kvinner utfører en forholdsvis stor andel av omsorgsarbeidet i hjemmet, selv om menn i stadig høyere grad deltar. Utvalget viser til at omsorgsarbeid i ulike livsfaser påvirker menns og kvinners yrkesdeltakelse forskjellig, og spør: Hvordan kan omsorgen i småbarnsfasen og fasen med eldre, pleietrengende foreldre la seg forene med yrkesdeltakelse for kvinner og menn?

2.3.7 Vern mot diskriminering, trakassering og vold

Utgangspunkt for utvalget er at et hvert menneske har rett til et liv uten vold. Dette kapitlet i utredningen tar for seg seksuell trakassering, voldtekt, vold i nære relasjoner samt vold og migrasjon. Det vises til at det er store forskjeller i utsatthet for seksualisert vold, og at kvinner er mest utsatt, og særlig unge kvinner er i en sårbar situasjon.

2.3.8 Rettslig trygghet

Utvalget utreder status når det gjelder fire forhold: *Veiledning og informasjon om diskrimineringsvern, tilgang til likeverdige offentlige tjenester, tilgang til rettighetsinformasjon og fri rettshjelp i diskrimineringssaker.* Det pekes på at vi har liten oversikt over omfanget av diskriminering i Norge. Men en gjennomgang av undersøkelser som i hovedsak baserer seg på selvrapporteringer tyder på at opplevd diskriminering er et tydelig samfunnsproblem. Utvalget konkluderer med at det er for lite og/eller for vanskelig tilgjengelig informasjon om diskrimineringsvern, likeverdige offentlige tjenester og rettighetsinformasjon, og at den frie rettshjelpen i diskrimineringssaker er for begrenset.

2.3.9 Reformforslag i utredningen

På bakgrunn av status for likestilling på områdene utvalget har utredet, fremmer utvalget forslag til reformer på fire innsatsområder. Disse betegnes som «folkestyre», «valgfrihet», «fordeling» og «sårbarhet». Her skisseres kort bakgrunn for, og innhold i hvert reformforslag.

2.3.9.1 Folkestyre

Utvalgets utgangspunkt er at det er et mål at alle skal inkluderes på like fot i politiske prosesser og samfunnsmessige beslutninger. For å oppnå dette må folkevalgte forsamlinger være representative. Utredningen viser at dette ikke er tilfelle i dag, og fremmer følgende reformforslag:

- *Det tas inn en bestemmelse i valgloven om at kommunestyre, fylkesting og storting høsten før valg, dvs hvert fjerde år, drøfter likestillingsstatus i det gjeldende folkevalgte organet og avgjør ved alminnelig flertall om det skal stilles krav om at hvert kjønn skal være representert med minst 40% på valglister ved det kommende valget.*
- *Det igangsettes et landsdekkende program for bredde i folkestyret, med mål å øke kvinneandel og andel med etnisk minoritetsbakgrunn på alle nivåer av folkevalgt arbeid lokalt, regionalt og nasjonalt. Det må også være et mål å øke andelen representanter*

som er under 30 år og over 60 år.

2.3.9.2 Valgfrihet

Samfunnsdeltakelse omfatter deltakelse i utdanning, arbeidsliv og politikk, familieliv og sivilsamfunn. Utvalget fremmer følgende anbefalinger for å fremme økt valgfrihet til samfunnsdeltakelse:

- *Det igangsettes et landsdekkende program for frie utdanningsvalg. Programmet skal inneholde en pedagogisk satsning for likestilling, etablering av et eget ressursmiljø for å fremme likestilling i lærerutdanning og læremidler og bruk av incentivordninger som likestillingsstipend og kjønnsponng.*
- *Det etableres en ordning med likestillingsstipend for det underrepresenterte kjønn på nærmere utvalgte, og svært kjønnskjeve, studieretninger i videregående opplæring og høyere utdanning. Studieretninger der kvinner eller menn med innvandrerbakgrunn er sterkt underrepresentert i forhold til deres andel av elev/studentmassen bør tilsvarende omfattes av ordningen.*
- *Kunnskapsdepartementet etablerer en mer systematisk og målrettet bruk av ordningen med kjønnsponng.*
- *Offentlige myndigheter tar initiativ til å etablere en trepartsavtale for likestilling i arbeidslivet, etter mønster av IA-avtalen. Avtalen bør forankres både på nasjonalt og lokalt nivå. Etter utvalgets vurdering bør en slik avtale være en selvstendig avtale som kan bygges opp rundt aktivitetspliktene i likestillings- og diskrimineringslovgivningen, og bidra til å konkretisere og gjennomføre disse på virksomhetsnivå. Utvalget anbefaler videre at arbeidsgiver får en plikt til å drøfte oppfølging av aktivitetsplikten med ansattes representanter, og at redegjørelsesplikten bortfaller for virksomheter som inngår en likestillingsavtale. Trepartsavtalen bør inneholde nasjonale mål for likestilling og mål på virksomhetsnivå. Utvalget anbefaler at myndighetene forplikter seg til å bidra med tett oppfølging, veiledning og kurs i likestillingsarbeid til virksomheter som inngår en likestillingsavtale. Det anbefales at arbeidet forankres i det foreslåtte direktoratet for likestilling, og at direktoratet forvalter en egen tilskuddsordning til likestillingsarbeid på virksomhetsnivå. Utvalget anbefaler at partene gir informasjon og veiledning om likestillingsarbeid til sine medlemmer og oppfordrer virksomheter til å inngå en likestillingsavtale. Partene bør også delta i nasjonale og regionale koordineringsgrupper for gjennomføring av partssamarbeidet.*

2.3.9.3 Fordeling

Utvalget anbefaler flere innsatser som kan bidra til en likere fordeling av omsorgsarbeidet i ulike livsfaser, med utgangspunkt i målet om samfunnsdeltakelse på like vilkår:

- *Fedre gis selvstendig rett til uttak av foreldrepenger, og omfanget av foreldrepengene baseres på egen stillingsandel. Forslaget innebærer at gjeldende aktivitetskrav for mor når far tar ut foreldrepenger ut over fedrekvoten, bortfaller.*
- *Foreldrepengerperioden etter fødsel deles i tre like store deler: en mødrekvote, en fedrekvote og en fellesdel som foreldrene fritt kan dele mellom seg.*
- *Det innføres en minsteytelse for foreldrepenger på inntil 2 G for gjeldende stønadperiode for foreldrepenger. Forslaget innebærer at en minsteytelse for foreldrepenger vil bli utbetalt til foreldre som ikke har opparbeidet seg rett til foreldrepenger gjennom yrkesaktivitet. Minsteytelsen kan også utbetales til foreldre som har rett til foreldrepenger etter svært lav inntekt, om minsteytelsen er høyere enn det de vil ha krav på i foreldrepenger basert på tidligere yrkesaktivitet. Rett til minsteytelse forutsetter medlemskap i folketrygden. Det anbefales at ytelsen utbetales som en månedlig ytelse. Utvalget understreker viktigheten av at minsteytelse innføres innenfor rammen av en tredelt foreldrepengerordning med mødre- og fedrekvote og en fellesdel, jf. utvalgets anbefaling om en tredeling. Dette vil gi en helhetlig og konsistent ordning.*

- *Utvalget anbefaler at selv om vilkårene for rett til overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-8 vedrørende kravet til yrkesrettet aktivitet ikke er oppfylt, bør det likevel gis overgangsstønad dersom den enslige moren eller faren, som har behov for det, ikke har fått et tilfredsstillende kvalifiseringstilbud.*
- *Det innføres rett til omsorgspenger i 10 dager ved omsorg for nære pårørende tilsvarende omsorgspenger ved barns sykdom.*

2.3.9.4 Sårbarhet

Likestillingsutvalgets utgangspunkt er at alle har en rett, som individer, til kroppslig integritet, til å bli vernet mot diskriminering, tvang og vold, og bli tatt vare på når det er nødvendig - uavhengig av status og livssituasjon. Utvalget anbefaler følgende tiltak:

- *Lovfesting av overgrepsmottak*
- *Det etableres trygge botilbud for ofre for menneskehandel flere steder i landet*
- *Fri rettshjelp uten behovsprøving gis til den private part i diskrimineringssaker i saker der Likestillings- og diskrimineringsombudet anbefaler dette. I slike saker bør ombudet som hovedregel opptre som partshjelper i saken for domstolen.*
- *Det etableres en tilskuddsordning for å styrke arbeidet med rettighetsinformasjon i regi av frivillige organisasjoner og kompetansemiljøer. Tilskuddsordningen må innrettes slik at lokale organisasjoner over hele landet får mulighet til å søke om støtte.*
- *Det igangsettes en egen, landsdekkende og tiårig, programsatsing for forebygging og bekjempelse av seksuell trakassering i skolen. Målgruppen for satsningen vil være elever på ungdomsskole og på videregående skole og personell som arbeider med barn og unge i skolen. Det foreslås at satsningen forankres i et direktorat for likestilling. Utvalget anbefaler at 30 mill. kroner av det foreslåtte utviklingsprogrammet for lokalt likestillingsarbeid settes av årlig til lokalt initierte prosjekter for å forebygge seksuell trakassering og andre seksuelle krenkelser, både i skolen og på fritidsarenaer.*
- *Seksuell trakassering tas inn i opplistingen i opplæringsloven § 9 a-3 over forpliktelser skolen har til å følge opp og bekjempe ulike typer mobbing.*

3. Vurderinger

3.1 Generelt

Lovverket, avtaler mellom arbeidslivets parter samt internasjonale konvensjoner Norge og Kristiansand har tiltrådt, forplikter kommunen til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling og mot diskriminering. Disse, Kristiansand kommunes vedtatte strategidokument for likestilling samt en vurdering av om forslaget vil kunne være til nytte for likestillingsarbeidet i kommunesektoren generelt, ligger til grunn for kommunens høringsuttalelse.

Kommunen ønsker å gi uttalelse til enkelte av reformforslagene under områdene «folkestyre», «valgfrihet» og «sårbarhet».

3.2 Folkestyre

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om ny bestemmelse i valgloven og et landsdekkende program for bredde i folkestyret.

Utvalget viser til at det er gjennomgående mønstre av skjev representasjon i folkevalgte organer, både når det gjelder kjønn, etnisitet, alder og sosial klasse.

Kommunens strategidokument for likestilling har som et mål at «Kristiansand kommune legger til rette for økt deltakelse av kvinner i lokalpolitikken». En drøfting av likestillingsstatus før valgene vil sette søkelys på, og øke bevisstheten om, kvinners representasjon i de folkevalgte organene - og vil kunne føre til endring der dette anses nødvendig. Når det gjelder det tiårige programmet, vurderes dette å kunne være nyttig for kommuner som ønsker å ta et tak for å få en bredere deltakelse i sine politiske organer med hensyn til kjønn, etnisitet og alder.

3.3 Valgfrihet

Kommunen støtter utvalgets forslag om et program for frie utdanningsvalg og en trepartsavtale for likestilling.

Det foreslåtte programmet for frie utdanningsvalg inneholder en pedagogisk satsning for likestilling, etablering av et eget ressursmiljø for å fremme likestilling i lærerutdanning og læremidler og bruk av incentivordninger som likestillingsstipend og kjønnsponng.

Kristiansand kommune har deltatt i prosjektet «Fritt valg», som er et ledd i 10-årssatsningen for likestilling på Agder, nedfelt i Regionplan Agder 2020. Prosjektet inneholdt mange av de samme elementene som det foreslåtte programmet, og kan vise til gode resultater. Det er derfor sannsynlig at et slikt program vil kunne bidra til at unge i større grad tar valg ut fra sine egne evner og interesser, noe som på sikt kan bidra til å gjøre utdanning og arbeidsmarked mindre kjønnsdelt.

Utvalget foreslår å etablere en trepartsavtale for likestilling i arbeidslivet etter mønster av IA-avtalen. Det anbefales at myndighetene forplikter seg til å bidra med økonomiske midler, tett oppfølging, veiledning og kurs i likestillingsarbeid til virksomheter som inngår en likestillingsavtale. I kommunens strategidokument for likestilling er det et mål for kommunen som arbeidsgiver å gi kvinner og menn likeverdige arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Kristiansand kommune har en konstruktiv dialog mellom arbeidsgiver og fagforeninger. Det vurderes at et strukturert samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene og god oppfølging fra myndighetene vil gi en god forankring i organisasjonen og slik kunne bidra til gode resultater for likestillingsarbeidet.

3.4 Fordeling

Kommunen støtter forslaget om å innføre rett til omsorgspenger i 10 dager ved omsorg for nære pårørende tilsvarende omsorgspenger ved barns sykdom, slik at det blir enklere å kombinere arbeidsliv og familieliv i ulike livsfaser. I kommunens strategidokument for likestilling står det: «Kommunen som arbeidsgiver ønsker å legge til rette for at kvinner og menn lettere skal kunne kombinere arbeid og familieliv». Det er her viktig å legge til rette for at også menn tar ut slike permisjoner.

3.5 Sårbarhet

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om lovfesting av overgrepsmottak, men vil samtidig understreke at det bør avklares hva som er kommunenes ansvar i forhold til politiet, samt finansiering av denne typen tilbud. Det er særlig behov for klargjøring av ansvar for at sporsikring og skadedokumentasjon er godt nok som grunnlag for politietterforskning, rettssak og vurdering av voldsoffererstatning.

Kristiansand støtter at det etableres trygge botilbud for ofre for menneskehandel flere steder i landet. Kristiansand kommune vil presisere at ansvar for finansiering av botilbud bør avklares. I dag blir en del av målgruppen både i Kristiansand og andre kommuner ivaretatt av krisesentre, og det er behov for en avklaring av krisesentrenes ansvar og rolle i denne sammenhengen.

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om en egen, landsdekkende og tiårig, programsatsning for forebygging og bekjempelse av seksuell trakassering i skolen. Kommunen støtter også forslaget om å ta inn seksuell trakassering i opplistingen i opplæringsloven § 9 a-3 over forpliktelser skolen har til å følge opp og bekjempe ulike typer mobbing. Kjønnrelatert mobbing/trakassering skaper vansker i identitetsutviklingen hos gutter og jenter. Dette skjer både verbalt og på nettet. Det er en utfordring for skolen å gripe fatt i dette, og det er behov for mer kunnskap om fenomenet i skolen. Lærere bør få mer kunnskap om hvordan de skal håndtere konflikter basert på kjønn og seksualitet. Trakassering på grunn av seksuell orientering pekes på som en forklaringsmodell for de høye selvmordstallene blant unge homofile. I en stor undersøkelse fra 2007 blant ungdommer som har opplevd uønskede seksuelle hendelser, er 84% jenter. Utøveren er nesten alltid en gutt. Skolen må ta på alvor å arbeide med holdninger om seksualitet, kropp

og grensesetting blant sine elever, og forslagene i NOU-en anses som gode virkemidler i dette arbeidet.

4. Konklusjon

Lovverket, avtaler mellom arbeidslivets parter samt internasjonale konvensjoner Norge og Kristiansand har tiltrådt, forplikter kommunen til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling og mot diskriminering. Kristiansand kommune ser positivt på at det arbeides for å legge grunnlag for en helhetlig og kunnskapsbasert likestillingspolitikk for fremtiden. Likestillingsutvalgets erkjennelse av at det praktiske arbeidet for å fremme likestilling foregår lokalt, og dets anbefalinger om å styrke det lokale nivået i form av faglig veiledning, økonomiske midler og tilbud om deltakelse i lokale programmer anses som spesielt positivt.

Punkt 6/13: Universitetsbyen Grimstad - høringsuttalelse til Handlingsplan 2013-2016

Bilag

Handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad 2013-16

Dato: 17.12.2012
Saksnr.: 201212735-1
Arkivkode E: 145
Saksbehandler: Dagny Anker Gevelt

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
09.01.2013

Universitetsbyen Grimstad - høringsuttalelse til Handlingsplan 2013-2016

Sammendrag:

Grimstad kommune har utarbeidet forslag til Handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad 2013-2016 som nå er sendt til høring med frist 18.01.13. Den tar sitt utgangspunkt i kommuneplanen deres der *Universitetsbyen Grimstad* er ett av fire satsingsområder. Kristiansand kommune har deltatt i planarbeidet gjennom prosjektgruppe og styringsgruppe sammen med Universitetet i Agder (UiA), Samskipnaden i Agder (SiA), Studentorganisasjonen i Agder (STA), Aust-Agder fylkeskommune, Arendal kommune og Grimstad Næringsråd.

Kapitlet som inneholder selve planen er delt inn i 10 underpunkter med forslag til handlinger under hvert tema.

Handlingsplanarbeidet i Grimstad har fulgt prosessen for utarbeidelse av handlingsplanen til Universitetsbyen Kristiansand. Det har vært god dialog og gjensidig deltakelse i de respektive formelle organene i prosjektarbeidet. Selv om mange av temaene har vært aktuelle for begge byene, vil en rekke forslag naturlig nok være preget av de lokale forholdene. Det er samsvar mellom de foreliggende forslagene for Universitetsbyen Grimstad og den vedtatte handlingsplanen for Universitetsbyen Kristiansand der dette er relevant. Høringsutkastet til handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad er et godt dokument som vil styrke begge universitetsbyene, Agderregionen og universitetet.

[Forslag til vedtak:](#)

[Kristiansand kommune tar høringsutkast til handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad 2013-2016 til orientering.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg: Forslag til Handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad 2013-2016

Bakgrunn for saken

Grimstad kommune har utarbeidet forslag til Handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad 2013-2016. Den tar sitt utgangspunkt i kommuneplanen deres der *Universitetsbyen Grimstad* er ett av fire satsingsområder. Handlingsplanen skal være en oppfølging av kommuneplanens mål og strategier. Kristiansand kommune har deltatt i planarbeidet gjennom prosjektgruppe og styringsgruppe sammen med Universitetet i Agder (UiA), Samskipnaden i Agder (SiA), Studentorganisasjonen i Agder (STA), Aust-Agder fylkeskommune, Arendal kommune og Grimstad Næringsråd.

Forslag til handlingsplan ble sendt bl.a. til Kristiansand kommune den 28.11.12 med høringsfrist 18.01.13.

Planens innhold

Handlingsplanen er delt inn i følgende hovedkapitler og temaområder:

Kap.1 Om Universitetet i Agder – Campus Grimstad

Ved Campus Grimstad er det utdanninger i multimedieteknologi og -design, ingeniørutdanninger innen data/IKT, energi, flyteknikk, byggfag, maskin/mekatronikk og industriell økonomi, utdanninger innen sykepleie og andre helsefag, økonomi og administrasjonsfag og lærerutdanninger. Det bygges opp spissområder bl.a. innenfor mekatronikk, flyteknikk, IKT/mobilkommunikasjon, omsorgsforskning og e-helse. Ca 3.000 studenter og 250 ansatte er tilknyttet Campus Grimstad.

Universitetets campusområder i Grimstad og Kristiansand skal preges av institusjonens internasjonale orientering. Studentmiljøet og arbeidsmiljøet skal gjenspeile at mange av studentene og de ansatte har internasjonal bakgrunn. UiA skal samarbeide videre med de to vertskommunene om utviklingen av universitetsbyene og berørte grunneiere om utviklingen av campusområdene. Det skal legges vekt på god funksjonalitet og kvalitet på lokaler og infrastruktur, med fortløpende tilpasninger til endrede behov, i utviklingen av begge campusene. (Fra Strategi for Universitetet i Agder 2012-2015)

Kap. 2 Vertsbyen Grimstad

Vertskapsrollen uttrykker de mer permanente og langsiktige forventninger omgivelsene kan rette mot Grimstad kommune som vertsby for Universitetet i Agder. Vertskapsrollen springer ut av kommunens grunnleggende roller: forvaltningsmyndighet, tjenesteutøver, grunneier og samfunnsutvikler. Det listes opp 13 punkter som omgivelsene kan ha forventninger om at Grimstad kommune skal følge opp (side 5).

Kap. 3 Grimstad kommunes forventninger til Universitetet i Agder

Universitetet i Agder arbeider høsten 2012 med å tydeliggjøre sitt samfunnsoppdrag som skal ende ut i en samfunnskontrakt. Grimstad kommune har forventninger til UiA som eventuelt vil bli presisert ytterligere i forbindelse med at Grimstad kommune gir høringsuttalelse til universitetets samfunnskontrakt når den kommer på høring. I handlingsplanen er det satt opp fem punkter med forventninger til UiA.

Kap. 4 Handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad

Kapitlet er delt inn i 10 underpunkter med forslag til handlinger under hvert tema.

4.1 Overordnede ordninger for samarbeid. Forslag til handlinger:

- a. *Grimstad kommune vil en gang per år (høsten) ta initiativ til åpent møte mellom representanter for ledelsen ved Universitetet i Agder, Studentsamskipnaden i Agder og studentene (STA), Grimstad Næringsråd og Grimstad formannskap.*

b. *Grimstad kommune vil i forkant av ovennevnte møte, på administrativt nivå, ta initiativ til møte mellom ledelsen ved Universitetet i Agder, Studentsamskipnaden i Agder, studentene (STA), Grimstad Næringsråd og administrativ ledelse i Grimstad kommune. Momenter til dagsorden:*

- *Forberede pkt. 1 (over).*
- *Status for handlingsplanen Universitetsbyen Grimstad.*
- *Praksisplasser og studentoppgaver knyttet til arbeidsplasser i Grimstad.*
- *Tilbud/behov for etter- og videreutdanning.*

c. *Kommunalsjefene i Grimstad kommune har etablert kontakt med de respektive fakultet på Campus Grimstad/Campus Kristiansand med tanke på forskning, felles prosjekter, studentoppgaver etc.*

d. *Politisk samordningsgruppe for Agder 2020 må ta stilling til egnet ordning for samarbeid mellom Universitetet i Agder og andre på regionalt nivå.*

4.2 Campus Grimstad – et senter for innovasjon og næringsutvikling

a. *Grimstad kommune vil understøtte arbeidet med "Sørlandslaboratoriet" og de andre forskningssentrene UiA arbeider med.*

b. *Grimstad kommune vil rigge seg for å være et godt vertskap for virksomheter som ønsker å etablere seg i Grimstad, eksempelvis i campusområdet.*

c. *Grimstad kommune vil øke sitt næringsengasjement for utvikling på campusområdet.*

d. *Grimstad kommune tar kontakt med UiA-ledelsen i forkant av regulering/utbygging av campusområdet for å sikre hensiktsmessig utnyttelse av arealene og for å unngå eventuelle interessekonflikter.*

e. *En arbeidsgruppe med representanter fra UiA og næringslivet i Kristiansand arbeider med en videreutvikling av uia.no/kompetansetorget som digital møteplass mellom studenter, universitetet og arbeidslivet, bl.a. for formidling av bachelor- og masteroppgaver, oversikt over gjesteforelesere, oversikt over faglige kontaktpersoner osv. I den videre utviklingen av uia.no/kompetansetorget er det viktig at næringsliv og offentlig sektor i Grimstad/Aust-Agder blir med på utviklingen og vil bruke kompetansetorget aktivt.*

4.3 Synliggjøring av universitetsbyene Kristiansand og Grimstad

a. *Grimstad kommune vil samarbeide med Universitetet i Agder og representanter for næringslivet om synliggjøring av universitetsbyen Grimstad.*

4.4 Boligtibud til studenter og ansatte ved universitetet

a. *Grimstad kommune skal i 2013-14 utarbeide Plan for kommunal bolig og tomtepolitikk, jf. kommunens planstrategi (K-vedtak 12/72). Planen skal tydeliggjøre hvordan det kan legges til rette for godt boligtilbud til studenter og universitets ansatte.*

b. *Grimstad kommune vil som grunneier av arealer i egnet avstand fra Campus Grimstad og i sentrumsområdene vurdere om noen av disse områdene kan være egnet til studentleiligheter.*

c. *Gjennom utbyggingsavtaler vil Grimstad kommune ha fokus på at det etableres et visst volum av leiligheter egnet for studenter i campusområdet og i sentrumsområdene.*

4.5 Aksene Campus Grimstad – Grimstad sentrum

a. *FV 420 vil i 2012-2013 bli utbedret med sikring og utvidelse av tunnelen ved Odden, og med etablering av sykkelfelt fra Vesterled/Guldmandsveien, gjennom sentrum og frem til rådhuset.*

4.6 Attraktivt bysentrum

- a. *Grimstad Min By, Grimstad Næringsråd, Aust-Agder fylkeskommune og Grimstad kommune skal gjennomføre et treårig prosjekt med tanke på å utvikle sentrum til et attraktivt sted.*
- b. *Grimstad kommune skal i 2016 åpne et nytt bibliotek på rutebilstasjonsområdet. Grimstad kommune vil i sin planlegging legge vekt på at biblioteket (også) kan bli en god og viktig arena for studenter og ansatte ved universitetet.*

4.7 Den trådløse byen

- a. *Grimstad kommune vil, sammen med UiA og handels- og utelivsnæringen i Grimstad, utrede muligheten for trådløst nett i hele eller på strategiske områder i Grimstad sentrum.*

4.8 Trening og friluftsliv i campusområdet

- a. *Grimstad kommune skal revidere Kommunedelplan for idrett og friluftsliv i 2013. Kommunedelplanen skal:*
 - a. *inneholde plan for etablering av lysløype i Morholtskogen, jf. kommuneplanen delmål H, pkt. c.*
 - b. *belyse muligheten for etablering og finansiering av idrettshall/treningssenter i campusområdet.*
- b. *Grimstad kommune skal ha utbyggingsavtaler som ivaretar god fremdrift i utbygging av delområder i campusområdet og finansiering av infrastruktur (vei, stinett og grøntområder).*
- c. *Grimstad kommune skal utarbeide reguleringsplan for opparbeidelse av grøntområdene på campusområdet. Planen skal blant annet inneholde idretts- og nærmiljøanlegg, møteplasser og gang- og stiforbindelser til/fra og i området. Oppstart av reguleringsarbeidet må balanseres i forhold til oppstart og iverksetting av utbygging av nærings- og boligområder i området. Grimstad kommune har som intensjon at reguleringsplanen kan utarbeides i perioden 2013-2014.*

4.9 Kollektivtilbudet

- a. *Grimstad kommune vil bidra til at lokalisering av ny kollektivterminal blir avklart i 2012/13.*
- b. *Grimstad kommune vil delta i prosjekt om kollektivtilbudet mellom Campus Kristiansand og Campus Grimstad sammen med Universitetet i Agder, Agder kollektivtrafikk AS, Aust-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune.*

4.10 Dømmesmoen

- a. *Aust-Agder fylkeskommune og Grimstad kommune vil sammen videreføre arbeidet med å avklare om Agder naturmuseum kan flytte deler av sin virksomhet til Dømmesmoen.*

Vurdering og konklusjon

Handlingsplanarbeidet i Grimstad har fulgt prosessen for utarbeidelse av handlingsplanen til Universitetsbyen Kristiansand. Det har vært god dialog og gjensidig deltakelse i de respektive formelle organene i prosjektarbeidet. Selv om mange av temaene har vært aktuelle for begge byene, vil en rekke forslag naturlig nok være preget av de lokale forholdene. Det er samsvar mellom de foreliggende forslagene for Universitetsbyen Grimstad og den vedtatte handlingsplanen for Universitetsbyen Kristiansand der dette er relevant. Høringsutkastet til handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad er et godt dokument som vil styrke begge universitetsbyene, Agderregionen og universitetet.

Punkt 7/13: Aust - Agder fylkeskommune inn som medeier av Agder kollektivtrafikk as

Bilag

Vedtak BYSTYR, 13022013, Sak 23/13, Aust - Agder fylkeskommune inn som medeier av Agder kollektivtrafikk as

Vedtakter - endelig utkast datert 01.10.12

Aksjonæravtale - endelig utkast datert 1.10.12

Dato: 10.12.2012
Saksnr.: 201212457-1
Arkivkode E: N02
Saksbehandler: Øystein Holvik

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
09.01.2013
13.02.2013

Aust - Agder fylkeskommune inn som medeier av Agder kollektivtrafikk as

Sammendrag:

Agder kollektivtrafikk as (AKT) ble opprettet i 2007. Aksjene eies av Vest-Agder fylkeskommune (66%) og Kristiansand kommune (34%). Selskapets formål er å tilby kollektivtransport, gi informasjon til befolkningen om tilbudet, og yte tjenester relatert til dette.

Kollektivtransport er primært fylkeskommunens ansvar. Bakgrunnen for at Kristiansand kommune gikk inn i selskapet var et ønske om å sikre et best mulig kollektivtilbud i Kristiansand/Kristiansandsregionen. Kommunen forpliktet seg til å gi et årlig bidrag til AKT på minimum 3 mill 2007kr.

Som navnet på selskapet indikerer ble det ved opprettelsen av AKT lagt til rette for at selskapets virkeområde kunne utvides til hele Agder ved at Aust – Agder fylkeskommune også ble aksjonær i selskapet. Aust – Agder fylkeskommune ønsket ikke dette i 2007, men fylkestinget i Aust – Agder vedtok 13.12.2011 å starte en prosess med sikte på at Aust – Agder fylkeskommune skulle bli medeier i AKT. På eiermøte i AKT 15.2.2012 var de to eierne Vest – Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune positive til dette.

Administrasjonen i de to fylkeskommunene, Kristiansand kommune og AKT har utarbeidet forslag til revidert aksjonæravtale og vedtekter for AKT datert 1.10.2012 gitt at Aust – Agder fylkeskommune går inn som medeier i AKT, se trykt vedlegg 1 og trykt vedlegg 2.

Styret i AKT fattet 6.11.2012 følgende vedtak i saken:

”Styret stiller seg positive til at Aust – Agder fylkeskommune kommer inn som medeier i Agder kollektivtrafikk as (AKT) fra 1.7.2013. Styret forutsetter at Aust – Agder fylkeskommune administrerer eksisterende avtaler (nettoavtaler), og AKT først overtar ansvaret for de konkurranseutsatte kontraktene. Styret anbefaler at takstmyndigheten skal ligge i selskapet.”

Fylkestinget i Vest-Agder fattet 18.12.2012 følgende vedtak i saken:

1. *"Fylkestinget gir fylkesordfører fullmakt til å gjennomføre emisjonen og ivareta Vest-Agders interesser i generalforsamlingen.*
2. *Fylkestinget tilrår at vedlagt aksjonæravtale og vedtekter godkjennes med følgende tilføyelse a. Fylkesrådmannen har observatørstatus i styret*
3. *Fylkestinget mener at harmoniseringen av takstene mellom fylkene er en viktig målsetting. Overordnet takstmyndighet ligger i fylkestingets bevilgning i AKT AS. Utforming av takstene ligger i AKT AS."*

Rådmannen anbefaler at Kristiansand kommune fatter tilsvarende vedtak.

Rådmannen er enig i forutsetningene fra styret i AKT om at AKT først overtar ansvaret for nye konkurranseutsatte kontrakter i Aust – Agder, dette for at AKT ikke skal bli påført ansvar for eksisterende avtale i Aust – Agder, som er under behandling hos konkurransemyndighetene.

Rådmannen er også enig i at takstmyndigheten må ligge i AKT. Aust – Agder fylkeskommune ville i utgangspunktet beholde takstmyndigheten i fylkeskommunen. Dette ville blitt en uryddig ordning, se redegjørelse fra direktøren i AKT i "Bakgrunn for saken".

Forslaget til ny aksjonæravtale innebærer at Kristiansands eierandel i AKT reduseres fra 34% til 20%, og at Kristiansand får ett styremedlem mot til nå to. De to fylkeskommunene vil begge få 40% eierandeler, og to styremedlemmer hver. Rådmannen er enig i dette. En slik fordeling gjenspeiler innbyggerfordelingen og rutetilbudet i de to fylkene på en god måte.

Bakgrunnen for at rådmannen anbefaler å ta inn Aust – Agder i AKT er bl.a. følgende: I dag er samordningen av kollektivtransporten over fylkesgrensen for dårlig. Riktignok er det et godt samarbeid når det gjelder billettering. Men transportressursene i gjeldene kontrakter er ikke samordnet godt nok. Dette fører til høyere ressursbruk enn nødvendig, og dårligere busstilbud til passasjerene enn hva som er mulig innen dagens samlede ressursrammer.

Dersom AKT gis ansvaret for kollektivtransport på hele Agder må selskapet styrkes betydelig for å kunne fylle et slikt utvidet ansvar. Rådmannen anbefaler derfor at aksjekapitalen som Kristiansand har skutt inn i AKT opprettholdes. Det samme gjelder det årlige tilskuddet på minimum 3 mill 2007 kr. Dette er viktig for at AKT fortsatt skal prioritere Kristiansand i utviklingen av busstilbudet i landsdelen.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret gir ordføreren fullmakt til å gjennomføre emisjonen og ivareta Kristiansand kommunes interesser i generalforsamlingen.
2. Bystyret tilrår at vedlagt aksjonæravtale og vedtekter godkjennes.
3. Bystyret mener at harmonisering av takstene mellom fylkene er en viktig målsetting. Overordnet takstmyndighet ligger i fylkestingets bevilgning til AKT AS. Utforming av takstene ligger i AKT AS.

Tor Sommerseth

Ragnar Evensen

Trykte vedlegg:

1. Utkast til aksjonæravtale datert 1.10.2012
2. Utkast til vedtekter datert 1.10.2012

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken

Agder Kollektivtrafikk AS (AKT AS) ble opprettet i 2007. Aksjene i selskapet eies av Vest-Agder fylkeskommune (66%) og Kristiansand kommune (34%). Selskapets formål er å tilby kollektivtransport, gi informasjon til befolkningen om tilbudet og yte tjenester relatert til dette. Selskapet skal primært ikke selv utføre persontransport, men kjøpe tjenester fra eksterne transportselskaper. Selskapet står fritt til å organisere deler av sin virksomhet i egne resultatenheter/selskaper.

Målsettingen for selskapet er å tilby innbyggerne et velfungerende og kostnadseffektivt kollektivtilbud, samt utføre lovpålagte skyssoppgaver på en rasjonell og effektiv måte. Selskapet skal, i tillegg, bidra til en miljøvennlig trafikkutvikling.

Gjennom Billettering AS, som AKT AS og Aust-Agder fylkeskommune eier 50% hver er det felles drift av billettsystemet. Samarbeidet med Aust-Agder fylkeskommune omfatter også felles ruteopplysningstjeneste tlf. 177 hvor Aust-Agder fylkeskommune kjøper tjenester av AKT AS. I 2011 ble det gjennomført et felles billetterings- og takstsamarbeid som innebærer at passasjerer kan reise sømløst mellom fylkene på samme reiseprodukt/kort.

Saksopplysninger

Fylkestinget i Aust-Agder fattet i møte 13.12.2011 følgende vedtak (sak nr 48/2011):

- 1. Fylkestinget har som intensjon at ansvaret for kjøp av kollektivtjenester organiseres sammen med tilsvarende ansvar i Vest-Agder. Dette vil sikre behov for kompetanse og samordning av rutetilbudet. Fylkestinget ber på dette grunnlag om at betingelsene for at Aust-Agder fylkeskommune kan gå inn som medeier i Agder Kollektivtrafikk AS utredes. Det må samtidig utredes forutsetningene for at selskapet kan ivareta fylkeskommunens ansvar og oppgaver knyttet til kjøp av kollektivtransport. I utredningen inngår en drøfting av hvilke arbeidsoppgaver som bør legges til Agder Kollektivtrafikk AS samt de økonomiske konsekvensene for fylkeskommunen. Det utarbeides forslag til justerte vedtekter og aksjonæravtale som ivaretar fylkeskommunens interesser.*
- 2. Utredningen legges frem for fylkestinget for behandling i løpet av 2012. En vil da samtidig ta endelig standpunkt til fremtidig organisering og ansvarsfordeling.*

Med bakgrunn i ovennevnte, ble det etablert et felles prosjekt med Vest-Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune, Aust-Agder fylkeskommune og AKT AS. Prosjektet har vært etablert med en styringsgruppe og arbeidsgruppe. I begge gruppene har administrativ ledelse fra fylkeskommunene, Kristiansand kommune og AKT AS vært representert. Arbeidet har resultert i utkast til vedtekter og aksjonæravtale som er vedlagt saken.

Fra Vest – Agder fylkeskommunes og Kristiansand kommunes side har det vært viktig at Aust – Agder fylkeskommune går inn i eksisterende selskap med de bestemmelser som foreligger. Rådmannen er oppmerksom på at det vil være behov for justering av vedtekter og aksjonæravtale. Prosjektet har laget forslag til justerte vedtekter og aksjonæravtale, utredet forutsetningene for at AKT AS kan ivareta Aust-Agder fylkeskommune sitt ansvar og oppgaver knyttet til kjøp av kollektivtransporttjenester, og drøftet hvilke arbeidsoppgaver som bør legges til AKT AS samt de økonomiske konsekvensene for Aust-Agder fylkeskommune. Arbeidet med hvilke arbeidsoppgaver og ansvarsområder som legges over til AKT AS er ikke ferdigstilt, og behandles på et senere tidspunkt.

Saken i Aust-Agder om "Fylkeskommunens organisering av arbeidet med kjøp av kollektivtransporttjenester" ble behandlet av Fylkestinget i Aust-Agder 23. oktober 2012. Vedtaket ble som følger:

1. *Aust-Agder fylkeskommune går inn som medeier i Agder Kollektivtrafikk AS fra 1.7.2013.*
2. *Forslag til vedtekter og aksjonæravtale, godkjennes.*
3. *Det avsettes 19 mill. kroner til aksje- og egenkapital i 2013. Beløpet innarbeides i økonomiplanen for 2013-16.*
4. *Fylkesrådmannen får fullmakt til å gjennomføre prosessen om medeierskap i AKT i samsvar med de rammene som trekkes opp i denne saken.*
5. *Det fremmes sak for fylkestinget der oppgavefordelingen mellom Aust-Agder fylkeskommune og Agder Kollektivtrafikk AS besluttet.*
6. *Kontraktsformen "Bruttokontrakter med incentivordninger" vil som hovedregel bli lagt til grunn ved anbudsutsetting av kjøp av kollektivtransporttjenester i Aust-Agder.*
7. *Aust-Agder fylkeskommune skal være politisk representert i styret til Agder Kollektivtrafikk.*

AKT AS hadde eiermøte 15. februar 2012, og var positive til at Aust – Agder fylkeskommune gikk inn på eiersiden i selskapet. Søknad om medeierskap må i tillegg behandles av bystyret i Kristiansand kommune.

Søknaden ble styrebehandlet i AKT AS den 06.11.2012. Det er generalforsamlingen i selskapet som endelig foretar en rettet emisjon på bakgrunn av styrets forslag. Fra styrets vedtak siteres:

"Styret stiller seg positive til at Aust-Agder fylkeskommune kommer inn som medeier i Agder Kollektivtrafikk AS (AKT) fra 1.7.2013. Styret forutsetter at Aust-Agder fylkeskommune administrerer eksisterende avtaler (nettoavtaler), og AKT først overtar ansvaret for de konkurranseutsatte kontraktene. Styret anbefaler at takstmyndigheten skal ligge i selskapet."

Fra brev datert 13.11.2012 fra styrelederen i AKT AS siteres:

"Styret ser dermed positivt på en emisjon slik at Aust – Agder fylkeskommune kommer inn på eiersiden i AKT. Styret mener imidlertid det er viktig at takstmyndigheten ligger i selskapet og ikke hos eierne. Målet med å drifte kollektivtrafikken gjennom et selskap er å få et bedre rutetilbud til passasjerene. Harmonisering av takster på turer som går over fylkesgrensa er en viktig del av dette, og selskapet må derfor også kunne harmonisere billettpriser og fastsette takster i hele virksomheten. Hvis man overlater oppgavene med drift av kollektivtrafikken til et aksjeselskap som skal inngå kontrakter og planlegge ruteproduksjon, vil takstmyndigheten høre naturlig sammen med disse oppgavene. Når selskapet skal ha ansvaret for å velge betalingsordninger og produkttyper bør selskapet også kunne fastsette prisene på disse produktene. Selskapet har takstmyndighet for ruteområdet Vest – Agder og det er hensiktsmessig at oppgavefordeling er lik mellom alle eierne og selskapet."

Vedtektene regulerer viktige sider ved selskapet. AKT AS har forretningsadresse i Kristiansand. Selskapets aksjekapital vil fra 1.7.2012 være NOK 166.000 fordelt på 1660 aksjer. Emisjonskursen er satt ut ifra bokført egenkapital per 31.12.2011 i AKT AS. Ved

emisjonen vil dagens eiere opprettholde sin verdi i forhold til eierandel.

Aksjonæravtalen regulerer eiernes innbyrdes forhold til eierskapet i selskapet. Selskapets styre vil bestå av 5-7 representanter, med 2 representanter fra hver av fylkeskommunene og en representant fra Kristiansand kommune. I aksjonæravtalen legges det opp til at aksjonærene utformer årlige tildelingsbrev med tildeling av økonomiske rammer for året innenfor aksjonærens geografiske område.

Dersom Aust-Agder fylkeskommune går inn som eier i AKT AS vil aksjekapitalutvidelsen gjennomføres ved en rettet emisjon i AKT AS mot Aust-Agder fylkeskommune, og det vil bli inngått en emisjonsavtale mellom Vest-Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune og Aust-Agder fylkeskommune. Det foreslås at Aust-Agder fylkeskommune går inn som medeier i AKT med eierandel på 40 %. For dagens eiere innebærer det en reduksjon i eierandelen fra dagens 66 % til 40 % for Vest-Agder fylkeskommune og 34 % til 20 % for Kristiansand kommune. En slik fordeling gjenspeiler innbyggerfordelingen i de to fylkene, og omfanget av dagens rutetilbud. Aust-Agder fylkeskommune vil ha negativt flertall i selskapet.

Vederlaget for aksjene til Aust-Agder fylkeskommune vil være ca. NOK 19 mill, og egenkapitalen som Aust-Agder fylkeskommune går inn med i AKT AS vil bli brukt som en buffer for driften av kollektivtrafikken i Aust-Agder.

Administrasjonen i AKT AS ser det som vesentlig at det snarlig avklares i Aust-Agder fylkeskommune hvem som omfattes av en virksomhetsoverdragelse fra 1.7.2013. Ansvar for kollektivtrafikken i et fylke til er en vesentlig oppgave for AKT, og organisasjonen må tilpasses og styrkes i forhold til nye oppgaver og større omfang på allerede eksisterende oppgaver som utføres i selskapet.

AKT AS har i arbeidsgruppen og styringsgruppen fremlagt at en ikke vil overta dagens forpliktelser i inngåtte avtaler i Aust-Agder fylkeskommune med busselskapene. Dagens avtaler transporteres ikke til AKT 1.7.2013. Aust-Agder fylkeskommune innehar ansvaret for å håndtere og avvikle dagens avtaler frem til de har vært konkurranseutsatt, og nye kontrakter er startet opp 1.1.2015 og 1.1.2017. Nye kontrakter administreres fra AKT AS.

Oppgave- og ansvarsfordelingen mellom AKT AS og Aust-Agder fylkeskommune er sett på i prosjektarbeidet, men er på nåværende tidspunkt ikke endelig avklart. I all hovedsak er det tilsvarende oppgaver som AKT AS har fra Vest-Agder fylkeskommune som vurderes lagt til selskapet. Ansvars- og oppgavefordelingen mellom AKT AS og Aust-Agder fylkeskommune avklares i forkant av at AKT sitt styre endelig skal behandle emisjonsprosessen og Aust-Agders medeierskap i AKT fra 1.7.2013.

Vurderinger

Kollektivtrafikken er et viktig tema i Nasjonal Transportplan (NTP), i regional plan for Kristiansandsregionen og Regionplan Agder 2020. Det viktigste grepet i Regionplan Agder 2020 er økt samhandling for å nå ambisjonsmål. Det at Aust - Agder fylkeskommune nå ønsker å gå inn som medeier i AKT AS er en konkret oppfølging av dette som vil bidra til effektivisering av tilbudet overfor brukerne i hele Agder.

Rådmannen er enig i anbefalingene fra styret om at takstmyndigheten ligger i AKT AS, og at harmonisering av takstene mellom fylkene er en viktig målsetting.

Punkt 8/13: Skisse bydelsmelding Mosby

Dato: 04.01.13
Saksnr.: 201212934-2
Arkivkode E: 101
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
09.01.2013

Skisse bydelsmelding Mosby

Sammendrag:
I februar fattet bystyret bl.a. følgende:

1. Det opprettes en 1-4 avdeling av Torridal skole, lokalisert på Mosby.
(28/25)
2. Mosby skole legges ned. Bystyret ber om en bydelsmelding for Mosby der infrastruktur, boligbygging, fritidstilbud, næring og levekår tas spesielt opp. Det legges inn rekkefølgekrav om at gymsalen opprettholdes permanent som idrettshall, skolebygg omdannes til grendehus og nærmiljøparken må stå ferdig når skolen nedlegges.
Barnehage for bydelen bygges på Mosby.

Bydelsmeldingen er tenkt delt inn i tre bolker:

1. Historikk.
2. Nåværende status. Fokuserer på de dimensjoner som bystyret eksplisitt har nevnt: infrastruktur, boligbygging, fritidstilbud, næring og levekår.
3. utfordringer. Det overordnede grep overfor en bydel med levekårsutfordringer er å øke bydelens attraktivitet.

Historikk: Bydelsmeldingen vil gi en kort beskrivelse av hvordan Mosby har utviklet seg som industristed, stasjonssted og jordbruksbygd. Vi har også tidsserier på demografi, arbeidsplasser og sosioøkonomiske data på ulike måletidspunkter.

Nåværende status vil fokusere på trafikksituasjonen, veistandard og forhold for myke trafikanter, med særlig vekt på samspillet mot et senter en ser for seg nord for Venneslaveien, etter rundkjøringen. Boligmassen og dens sammensetning har vi gode data på. Vi har videre fra Kultur og fritid bestilt opplysninger om fritidstilbudet, både det frivillige og det kommunale.

Vi har opplysninger om arbeidsplasser og ansatte fra 2007, og oppdaterte tall fra 2011/-12.

Når det gjelder levekår arbeider SSB med kommunepakker med en rekke data som belyser levekårene på lavt geografisk nivå (uføre, arbeidsledige, inntekt etc). Dette kan ta tid, slik at vi antagelig må begrense oss til det vi allerede har: utdannelsesnivå, familiestruktur og stabilitet (flytte-tall), og etnisitet (fødeland).

Utfordringer: Hovedgrepet for å hindre en negativ levekårs-spiral er attraktivitet i sin helhet. Gode levekår skapes først og fremst av den oppdrift som finnes i befolkningen. Ressursstyrke søker attraktivitet. Vi ser to forhold med betydelig potensiale på Mosby: trafikk- og veisituasjonen, samt behovet for å utvikle et godt senter.

Bystyret har her gitt fire sentrale elementer: 1-4-**skole, barnehage, grendehus og nærmiljøpark**. I tillegg er det planer om bygging av leiligheter på Håmoen. Utfordringen blir da hvordan alle disse elementene kan danne et funksjonelt og godt senter.

Mosby har en ganske ensidig boligstruktur med 73% eneboliger, og 2% leiligheter (blokk). Prognoser for befolkningen viser at gruppen 67+ kan bli 2,5 ganger så stor dersom ingen flytter. Stadig oftere velger denne gruppen en enklere boform. Leilighetsanlegg i tilknytning til butikk og møteplasser blir et viktig element i en senterutvikling som bør komme.

I tillegg er trafikale forhold viktig. Det er allerede vedtak på bevaring av Høyedammen, samt utbedring av broene på Haus og Hagen. Det ligger også midler inne til kontinuerlig fortau langs Venneslaveien mellom skolen og avkjørselen til Ravnås (Myk pakke i Samferdselspakke for Kristiansandsregionen. Vedtatt av bystyret, fylkestinget og stortinget).

Infrastruktur for øvrig: Med barnehage, skole, nærmiljøpark, grendehus og forventet utbygging av leiligheter blir adkomst, busslommer og leveringsmuligheter en utfordring (forhold som også ble drøftet i saken om skolestruktur i Torridal).

Organisering - fremdrift:

Oppdraget er lagt under By- og samfunnsenheten i teknisk sektor. Kompetanse på for eksempel trafikkforhold innhentes særskilt. I tillegg legges det vekt på å trekke inn skole og representant for nærmiljøutvalget. En tar sikte på å legge frem bydelsmeldingen senest 1. april 2013.

[Forslag til vedtak:](#)

[Formannskapet gir sin tilslutning til skisse til bydelsmelding for Mosby](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør